

Buenos Aires, 47-49 · tel. 934 951 447 · 08036 Barcelona · www.teatreakademia.cat

Teatre **AKADÈMIA**

Gavina

LA GAVINA

Anton Txèkhov

Direcció: Boris Rotenstein

Traducció: Joan Casas i Nina Avrova

Del 7 al 31 de maig de 2015

Una producció de Teatre Akadèmia - Eix 49

Patrocini Teatre Akadèmia:

Gestió Teatre Akadèmia:

Eix49

Amb el suport de:

Ajuntament
de Barcelona

Amb la col·laboració de:

Segura Viudas

el Periòdic

CATALUNYA
RÀDIO

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

TR3SC

hutyaca

TimeOut
Barcelona

TEATRE
BARCELONA

Equip artístic

Autor

Anton Txèkhov

Traducció

Joan Casas i Nina Avrova

Direcció

Boris Rotenstein

Repartiment:

Enka Alonso - Nina

Núria Casas - Polina

Sergi Mateu - Dorn

Mercè Managuerra - Arkàdina

Josep Minguell – Sorin

Marta Olivella - Cuinera

Sergi Pons – Medvedenko

Pol Queralt - Iàkov

Mingo Ràfols - Xamràev

Jordi Robles - Trèplev

Albert Triola - Trigorin

Neus Umbert – Maixa

Disseny d'il·luminació

Rubén Taltavull

Disseny d'escenografia i vestuari

Ricard Prat i Coll

Ajudant d'escenografia

Pau Tebar

Ajudant d'escenografia i vestuari

Pau Tebar

Caracterització

Núria Llundell

Regidoria

Marta Olivella

Fotografia

David Ruano

Vídeo

Albert Ibáñez

Equip Teatre Akadèmia

Direcció artística

Mercè Managuerra

Cap de producció

Jordi Robles

Cap de comunicació

Eva Noguer

Ajudant de comunicació

Gabriella Dilorenzo

Cap de sala

Enrique Vallejo

Cap tècnic

Pol Queralt

Sinopsi

El tema central de **La gavina** gira entorn les diferents postures davant l'acte creatiu i l'actitud de l'home com a subjecte d'aquesta creació. Els personatges de l'obra, escrits fa més d'un segle, donen vida a sentiments com la insatisfacció, l'amor no correspost, la solitud, el temor a la vellesa... sentiments que segueixen sent d'una actualitat aclaparadora. Personatges incapaços de comunicar-se entre ells i sense voluntat de canviar una societat errònia ni el fracàs espiritual en el qual viuen.

Fotografia: David Ruano

El Teatre Akadèmia presenta el seu primer Txèkhov

El **Teatre Akadèmia** torna a oferir **una obra cabdal de la història del teatre** després que a l'hivern presentés un reeixit Shakespeare, *Com us plagui (Al vostre gust)*. De la tradició anglosaxona, l'Akadèmia viatja fins a la Rússia de finals del segle XIX per enfrontar-se a un gran clàssic del teatre de tots els temps, **La Gavina d'Anton Txèkhov**. El Teatre Akadèmia proposa una **nova producció pròpia** amb direcció de **Boris Rotenstein** -d'origen rus i director habitual del teatre- i un **repartiment català**.

La Gavina va ser la primera obra representada al **Teatre de l'Art de Moscou el 1898**, encapçalat per Stanislavsky. Ara l'Akadèmia posa en mans del director el treball artesanal de l'actor com a un dels pilars del muntatge.

Boris Rotenstein va formar-se a l'Institut del Teatre, Música i Cinematografia de Leningrad, un dels centres més importants de la Unió Soviètica, d'on es va autoexiliar per poder seguir amb el compromís vers la seva visió artística. Així doncs, si per Nadal l'Akadèmia proposava un clàssic anglosaxó dirigit des d'una òptica britànica, ara repeteix l'experiència endinsant-se en la **Rússia prerrevolucionària** de la mà d'un director tan crític amb la seva època com Txèkhov ho va ser amb la seva. Rotenstein, gran coneixedor de l'obra de Txèkhov, en aquesta ocasió proposa **una versió íntegra del text**.

Des de l'estiu deu actors ja treballen per donar vida a Nina, Trèplev, Arkàdina, Trigorin i la resta de personatges: **Enka Alonso, Núria Casas, Sergi Mateu, Mercè Managuerra, Josep Minguell, Sergi Pons, Mingo Ràfols, Jordi Robles, Albert Triola i Neus Humbert** són les veus que parlaran del xoc entre tradició i modernitat.

Carta a l'espectador del director, Boris Rotenstein

“Ahora tan solo nos queda por ver lo que puede ofrecernos un Rotenstein al dirigir a Juanjo Puigcorbé, por citar un actor de grandes recursos, en un *Platonov*.”

‘Él y Ella’ Joan de Sagarra, *El País* 19/04/1990

Això es preguntava el famós crític teatral Joan de Segarra sobre mi, un director absolutament desconegut en aquest país, l'endemà de l'estrena- amb un (sorprenent) èxit - del meu primer muntatge a Catalunya , *El banc*, la primera obra contemporània russo-soviètica estrenada aquí del també desconegut autor Alexander Guelman.

Era lògic que Joan de Segarra es referís a Juanjo Puigcorbé: si el director aconseguia un resultat tan bo amb un principiant ja granadet (amb 36 anys Lluís Soler era alumne meu al Col·legi del Teatre), què no aconseguirà amb un actor ja famós (als seus 35 anys) i amb evidents qualitats interpretatives en l'obra d'un gran clàssic rus!

Vint-i-cinc anys després responc a la pregunta.

Jo no havia triat *Platònov* sinó *La gavina*. L'obra tracta els dos aspectes humans més importants: l'amor i l'art. I també parla, precisament, sobre “famosos” i “desconeguts”.

Una part de l'èxit de *El banc* va ser la interpretació actoral i aquesta va ser fruit d'un procés que probablement els actors mateixos no han repetit mai: vaig assajar cada dia la primera pàgina del text, amb Lluís Soler i Raquel Carballo, durant un mes (!). I només quan vaig veure que ja estaven preparats vam passar a les cinquanta pàgines següents (els assajos van durar només sis mesos més).

Proposar una feina així als nostres actors “famosos” i amb evident potencial per “fer un Txèkhov” era impossible...

Tanmateix, ara, gràcies al Teatre Akadèmia i al grup d'actors que han gosat, i han aconseguit, treballar (de forma econòmicament desinteressada) de la manera que cal preparar-se per "fer un Txèkhov", estreno, després de nou mesos d'assaig (un temps prou digne per poder representar una "obra humana") *La gavina* d'Anton Txèkhov.

Txèkhov és gran i profund. Amaga el sentit de les relacions humanes tapant-lo amb la closca de les paraules i això és el que hem descobert en aquests nou mesos. Als actors els hauria bastat un mes per memoritzar el text i pronunciar-lo; el resultat, però, hauria estat l'avorriment dels espectadors. Hem emprat els vuit mesos restants a revelar què hi havia darrere de cada frase...

Txèkhov trenca els cànons i els esquemes. Ell mateix, famós i reconegut, lluita contra els poders establerts i posa com a heroi al seu propi contrincant.

Jo també intentava no ser famós ni savi. Igual que Trèplev, el nostre protagonista, estima la seva Nina, la gavina, jo també estimo *La gavina*. I vull compartir aquest amor amb tu, benvolgut espectador/a.

19-4-2015 El director, Boris Rotenstein

Fotografia: David Ruano

Anton Txèkhov, l'autor

Anton Pàvlovitx Txèkhov (Taganrog, 1860 – Badenweiler, 1904), fou un dels principals dramaturgs i narradors de Rússia. La seva carrera com a dramaturg va donar com a resultat quatre obres clàssiques del teatre, mentre que els seus millors contes són molt apreciats per escriptors i crítics. Va practicar la medicina durant gran part de la seva carrera literària: «La medicina és la meva legítima esposa», va dir, «i la literatura la meva amant»".

Va renunciar al teatre després de la desastrosa acollida de *La gavina* l'any 1896; però l'obra va ser reestrenada amb èxit per Konstantín Stanislavski al Teatre d'art de Moscou. A conseqüència d'això, va produir *L'oncle Vània* i va estrenar les dues darreres obres de teatre de Txèkhov, *Les tres germanes* i *L'hort dels cirerers*. Aquestes quatre obres plantegen un especial repte tant per al conjunt actoral com per al públic, perquè en lloc d'una acció convencional Txèkhov ofereix un «teatre dels estats d'ànim» i una «vida submergida en el text». No tothom va apreciar el repte: se sap que Lev Tolstoi va dir a Txèkhov, «Saps?, no puc tolerar Shakespeare, però els teus drames són encara pitjors»".

No obstant això, Tolstoi admirava els contes de Txèkhov. Al principi Txèkhov escrivia històries només per diners, però a mesura que la seva ambició artística va anar creixent, va fer innovacions formals que han influït en l'evolució del conte modern. La seva originalitat consisteix en un primerenc ús de la tècnica del corrent de consciència, posteriorment emprada per Virginia Woolf i d'altres modernistes, combinada amb el rebuig de la finalitat moral de l'estructura tradicional de la narració. No va excusar-se per les dificultats a què sotmetia els lectors, insistint que el paper d'un artista era plantejar preguntes, no contestar-les.

Joan Casas, el traductor

Escriptor, crític teatral i articulista. Membre de l'equip que va crear la revista Escena, director de la segona època de la revista (Pausa.), de pensament teatral, i de l'última etapa de la revista Estudis Escènics. Professor de Teoria i Història del Teatre, Crítica i Escripura Dramàtica a l'ESAD de l'Institut del Teatre de Barcelona.

Autor d'assajos articles i pròlegs sobre matèries teatrals, de nombrosos treballs de traducció literària (del francès, l'italià, el portuguès i el grec modern, i, formant part d'un equip com a assessor literari, també del rus i del búlgar), així com de versions i adaptacions de textos dramàtics i altres feines de dramaturgia.

Obra literària:

Narrativa: Pols de terrat (1980, reed. 2005), Fora de casa (2008)

Proses: Amb la terra a la cintura (2010), Illa de Grècia (2012, inèdit)

Poesia: Tres quaderns (1986), Amb efecte (1987), Pols al retrovisor (1989), aquestes dos últims llibres escrits en col.laboració amb en Feliu Formosa, Tres quaderns més (1995), Del quadern número set (2003), Illes (2005), Sucava el meu cor a la tassa (2012, inèdit)

Teatre: La seva obra teatral estrenada, en català, inclou una versió del Banquet de Plató concebuda i dirigida per Iago Pericot (Barcelona, Romea, 1989), estrenada posteriorment en francès (Montauban i Toulouse) i en castellà (Mèrida i Madrid), així com les peces Ready Made (Barcelona, Romea, 1991) i Nus (Barcelona, Poliorama, 1993).

L'any 2001, Antoni Chic va presentar la comèdia La ratlla dels cinquanta (Barcelona, Sala Muntaner). Aquesta comèdia ha estat versionada al castellà, amb el títol Cuarentones, i estrenada a Tenerife per la companyia Zaranda Trup l'any 2002.

L'últim dia de la creació ha estat traduïda al neerlandès i es va estrenar a Holanda (Breda, Festival de peces en un acte) el mes de maig de 2003. El 2005 ha estat traduïda al francès per ser editada i estrenada en aquesta llengua. L'any el 2010, a la revista Inostrannaia Literatura, se'n va publicar la versió russa, també de Nina Avrova.

L'any 2005 va estrenar la peça Elles mateixes, i el 2011 Regla de tres.

Ha obtingut els premis literaris: Victor Català 1979 de narracions (per Pols de terrat), Miquel de Palol 1985 de poesia (per Tres quaderns), Ciutat de Palma 1986 de poesia (Juntament amb Feliu Formosa, per Amb efecte), Ignasi Iglesias 1990, de teatre, i Premi de la Crítica de Serra d'Or (per Nus), Ciutat d'Alcoi de teatre, 1993 (per Nocturn corporal), i Rovira i Virgili d'assaig 2009 (per Amb la terra a la cintura).

La seva tasca com a traductor ha estat reconeguda pels premis Giovanni Pontiero 2003 (per *No entris tan de pressa en aquesta nit obscura*, novel·la d'Antonio Lobo Antunes) i Jordi Domènech 2005 (per *Tard, molt tard, de nit entrada*, poemari de Iannis Ritsos).

Boris Rotenstein, el director

Acaba la carrera en un dels centres més importants de l'URSS, l'Institut de Teatre, Música i Cinematografia de Leningrad. Actor i director, comença els seus treballs al cinema i la televisió. La censura no permet que les seves pel·lícules arribin al públic (només es projecta la seva primera pel·lícula a tota l'URSS, la segona únicament a Leningrad i la tercera és directament prohibida).

Comença a treballar com a director de teatre però la seva orientació política, els experiments formals en l'art, la popularització d'autors estrangers (el primer muntatge de Beckett a l'URSS al 1968) i soviètics poc coneguts o semi-prohibits al país (la primera escenificació de *El Mestre i Margarida* de Bulgakov,...) el condueixen a resultats contradictoris: l'interès del públic i la hostilitat per part de la cultura "oficial" soviètica.

Ha realitzat espectacles sobre obres d'Anouhil, Anna Akhmatova, Beckett, Bulgakov, Blok, Borchert, Erdman, Galich, Dostoievsky, Ionesco, Cortázar, Lorca, Miller, Mrozek, Albee, Pushkin, Stoppard, Tolstoy, Chejov, Wilde y Shvarts.

Com a director musical ha dirigit l'òpera còmica *Lo Speciale* de Joseph Haydn, *The telephone* de Menotti, *La voz humana* de Poulenc, el musical *West Side Story* de Bernstein i el ballet *Adagio* de Albinoni.

És director habitual del Teatre Akadèmia, on ha dirigit els muntatges: *La Vida perdurable* de Narcís Comadira (2012) i *Recreo* de Manuel Veiga (2013), *No pot l'oblit regnar sobre aquests mots* (2014).

Repartiment, per ordre alfabètic

Enka Alonso – Nina

Núria Casas – Polina

Sergi Mateu – Dorn

Mercè Managuerra – Arkàdina

Josep Minguell – Sorin

Sergi Pons – Medvedenko

Mingo Ràfols – Xamràev

Jordi Robles – Trèplev

Albert Triola – Trigorin

Neus Umbert – Maixa

Informació pràctica

Dates i horaris:

Del 7 al 31 de maig de 2015

De dimecres a dissabte a les 20h. Diumenge a les 18h.

Preu:

Dimecres i dijous: 18€

De divendres a diumenge: 22€

25% descompte per a socis Club TR3SC, jubilats majors de 65 anys, Carnet Jove, Carnet de la Xarxa de Biblioteques de la Diba.

Funcions especials:

Estrena: 7 de maig a les 20h.

Funció amb col·loqui: 10 de maig a les 18h

Activitat relacionada:

‘Ens calen formes noves?’, dins el Festival de Poesia de Barcelona, 15 de maig a les 18h

Durada aproximada:

3 hores i 30 minuts (amb entreacte)

Xarxes socials:

www.facebook.com/teatreakademia @teatreakademia

Comenta l'espectacle amb el *hashtag*: **#LaGavina**

Contacte de premsa:

Marc Gall: 932 95 56 34

Mariona Gómez: 932 95 56 34 – 618 592 710

mgomez@comedianet.com / www.comedia.cat

Teatre Akadèmia

Carrer Buenos Aires, 47-49

Telèfon 934 95 14 47 – info@teatreakademia.com

Patrocini Teatre Akadèmia

Gestió Teatre Akadèmia

Eix 49

Amb el suport de

Amb la col·laboració de:

